

ร่างพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรศพลังท้องถิ่นไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
ประธานวินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับด้วยการเงิน

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติ
กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(ฉบับที่ ...)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังต่อไปนี้

- (๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า “การบริการสาธารณะ” (เพิ่มมาตรา ๔)
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ (๒) และ (๔))
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ (๑๐))
- (๔) แก้ไขเพิ่มเติมฐานะ สังกัด และอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)
- (๕) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗)
- (๖) กำหนดขอบเขตของอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการสาธารณะ (เพิ่มมาตรา ๒๑/๑)
- (๗) แก้ไขเพิ่มเติมที่มาของรายได้จากภาษีอากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๓ (๑))
- (๘) แก้ไขเพิ่มเติมกำหนดระยะเวลาการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ (๑) และ (๒))
- (๙) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดระยะเวลาดำเนินการในแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ (๔))

เหตุผล

โดยที่การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม เหตุที่ควรอิงทั้งการบริการสาธารณะและบริบทของการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม สมควรกำหนดนิยามของคำว่า การบริการสาธารณะ ให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๕๐ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความหลากหลาย กำหนดฐานะ สังกัด และอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับภารกิจ และกำหนดอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้มีความชัดเจนในการจัดระบบบริการสาธารณะที่เป็นภาพรวมของจังหวัดและท้องถิ่นในระดับเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถดำเนินการได้ตลอดจน การแก้ไขที่มาของรายได้ในส่วนของภาษีโรงเรือนและที่ดินให้เป็นไปตามกฎหมายปัจจุบัน และ

กำหนดระยะเวลาการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณูปโภคที่รัฐดำเนินการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึง กำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับการถ่ายโอนภารกิจภายในระยะเวลาที่เหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “การบริการสาธารณสุข” ระหว่างบทนิยามคำว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” และ “คณะกรรมการ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗

““การบริการสาธารณสุข” หมายความว่า กิจการสาธารณสุขหรือกิจกรรมสาธารณสุขที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยผลของพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมโดยผลของพระราชบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการ ก.พ. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่สิบสองคน ประกอบด้วยบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านวิชาการด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และในด้านต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย ทั้งนี้ การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีกำหนด”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการการจัดสรรเงินงบประมาณที่จัดสรรเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดรับกับอำนาจหน้าที่อันเนื่องจากการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลาง”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากรม ในสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการและติดตามงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๒) รวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ

(๓) ร่วมมือและประสานงานกับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณสุขที่เป็นภาพรวมของจังหวัดซึ่งท้องถิ่นในระดับเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถดำเนินการได้ และเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนด

(๒) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

(๓) การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

(๔) การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

(๕) การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๖) การจัดการศึกษา

(๗) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

(๘) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น

(๙) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม

(๑๐) การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม

- (๑๖) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม
- (๑๗) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ
- (๑๘) การจัดการและดูแลสถานีขันส่งทั้งทางบกและทางน้ำ
- (๑๙) การส่งเสริมการห้องเที่ยว
- (๒๐) การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่นหรือจากสหการ
- (๒๑) การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
  - (๒๒) การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง
  - (๒๓) การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
  - (๒๔) การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
  - (๒๕) การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ
  - (๒๖) การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร
  - (๒๗) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
  - (๒๘) การจัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด
  - (๒๙) จัดทำกิจการได้อันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
  - (๒๓) สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
  - (๒๔) การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
  - (๒๕) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
  - (๒๖) จัดทำกิจการอื่นได้ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด
  - (๒๗) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๒๑/๑ ในการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการได้ตามขีดความสามารถ โดยไม่ถือเป็นความซ้ำซ้อนกับการกิจของรัฐ ยกเว้น การกิจด้านความมั่นคง ด้านการต่างประเทศ ด้านศาลาและตุลาการ ด้านการคลัง”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามกฎหมายว่าด้วยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความใน (๑) และ (๒) ของมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณูปโภคที่รัฐดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้กฎหมายในกำหนดเวลา ดังนี้

(ก) ภารกิจที่เป็นการดำเนินการซ้ำซ้อนระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน พ.ศ. ๒๕๖๗

(ข) ภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทบถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน พ.ศ. ๒๕๖๘

(ค) ภารกิจที่เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน พ.ศ. ๒๕๖๙

(๒) กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณูปโภคที่รัฐและขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้ชัดเจน โดยในระยะแรกอาจกำหนดภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แตกต่างกันได้ โดยให้เป็นไปตามความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ซึ่งต้องพิจารณาจากรายได้และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จำนวนประชากร ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตลอดจนคุณภาพในการให้บริการที่ประชาชนจะได้รับ ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน พ.ศ. ๒๕๗๐”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) กำหนดการจัดสรรงานและอาคาร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้า และโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้า โดยการจัดสรรงานและอาคารที่เป็นธรรมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

การเพิ่มสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลตามวรรคหนึ่งให้เพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินกิจการบริการสาธารณูปโภคได้ด้วยตนเอง และให้เป็นไปตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ถ่ายโอนเพิ่มขึ้นภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป แต่ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖”

มาตรา ๑๓ ให้มีการโอนสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสำนักนายกรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกสรุปวิเคราะห์สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรมเท่าที่ควร อีกทั้งการบริการสาธารณูปโภคและบริบทของการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม สมควรกำหนดนิยามของคำว่า การบริการสาธารณูปโภค ให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความหลากหลาย กำหนดฐานะ สังกัด และอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับภารกิจ และกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดให้มีความชัดเจนในการจัดระบบบริการสาธารณูปโภคที่เป็นภาพรวมของจังหวัดและท้องถิ่นในระดับเทศบาลและองค์กรบริหารส่วนตำบลไม่สามารถดำเนินการได้ ตลอดจน การแก้ไขที่มาของรายได้ในส่วนของภาษีโรงเรือนและที่ดินให้เป็นไปตามกฎหมายปัจจุบัน และกำหนดระยะเวลาการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณูปโภคที่รัฐดำเนินการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึง กำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับการถ่ายโอนภารกิจภายในระยะเวลาที่เหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

แก้ไขเพิ่มเติมกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

- (๑) เพิ่มนิยามคำว่า “การบริการสาธารณูปโภค” (ร่างมาตรา ๓)
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๔ และ ๕)
  - (๓) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเสนอแนะต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีในการจัดสรรเงินงบประมาณที่จัดสรรเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดรับกับอำนาจหน้าที่อันเนื่องจากการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลาง (ร่างมาตรา ๖)
  - (๔) แก้ไขเพิ่มเติมฐานะ สังกัด และอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๗)
  - (๕) แก้ไขการกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด (ร่างมาตรา ๘)

- (๖) กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้บริการสาธารณูปโภคตามขีดความสามารถ โดยไม่ถือเป็นความชี้ช่องกับภารกิจของรัฐ ยกเว้นภารกิจด้านความมั่นคง ด้านการต่างประเทศ ด้านศลามและตุลาการ ด้านการคลัง (ร่างมาตรา ๙)
- (๗) แก้ไขเพิ่มเติมที่มาของรายได้จากภาษีอากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมายปัจจุบัน (ร่างมาตรา ๑๐)
- (๘) แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณูปโภคที่รัฐดำเนินการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๑๑)
- (๙) แก้ไขเพิ่มเติมสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้า ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๑๒)
- (๑๐) กำหนดให้มีการโอนสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสำนักนายกรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๓)
-